

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

Előfizetési árak:

Egész évre 8 K., félévre 4 K., negyedévre 2 K. Egyes szám ára 20 fill.

Megjelenik minden héten egyszer: Csütörtökön.

Felélős szerkesztő és laptulajdonos: **ÁVÉD JÁKÓ.**

Munkatársak:

Dr. Mayer Ödön és **Balla István.**

Kiadó: PAPP GYÖRGY

Szerkesztőség Apaffy utca 186. sz.

Kiadóhivatal: Papp György könyvnyomtató intézetében.

Hirdetések díjszabás szerinti árban közöltetnek.

Vasárnap és az alkoholisztizmus.

Beregvármegye törvényhatósága figyelemreméltó, lehet mondani országos érdekű átiratban kereste meg a főváros jogügyi osztályát, indítványozva a vasárnapi munkaszünet kiterjesztését az összes korcsmákra és pálinkamérőkre.

A mint előre látható, nálunk ezen a nemzet jövő alakulására hathatósan befolyást gyakorló üdvös eszme egyáltalán nem fog visszhangra találni, az illetékes körök édes-keveset fognak hevülni a felvetett eszméért, ellenkezőleg nagyon ridegen fogadják majd ezt az ajánlatot. mert csupán a pénz, az anyagi tekintet szempontjából mérlegelik majd Beregvármegye kezdeményező lépését. Mily rengeteg jövedelemtől, mennyi adótól fosztaná meg az államot ez az újítás, mily horribilis veszteség sújtaná az államkasszáit, ha az egész ország területén be kellene csukni a korcsmákat és italmérőket.

Ha ideális szempontjából, a nemzet egészséges kialakulása szempontjából mérlegelnék az illetékes faktorok ezt a nagyjelentőségű és nagyértékű átiratot, egész másképp gondolkodnának. Tiszta-ban volnának azzal, a mi egyáltalán nem ujság, hogy a vasárnapi nagymennyiségű szesz-fogyasztás minő irányban fejleszti a nép szellemét, testét. A munkaszünetet nagy ivásokra fordítják, virtuskodnak, fogadnak, hogy melyikök tud többet szürcsölni a szeszből, s tompul az agy, senyved a test, megmételveződik a lélek, rossz indulatok

és gondolatok születnek meg, s a fejletlen gyermekek látja maga előtt a példát, a rosszat, mely feltartóztatlanul a lejtőhöz vezet. És hasztalan prédikál a pap, hiába inti szelidségre, józanságra, bölcseségre a lelkipásztor az ö nyáját, a tudatlan nép alig hagyta el az Isten házát vasárnap, az esetleg szembe levő korcsmába, pálinkamérőbe bandukol át és a templomban szerzett malasztot, a lélek áhítatát, a szív magasztos érzelmeit elfojtja, előli, leteperi a szeszes itallal. Az imént még hallgatta Isten szent igéit, még fölmagasztosult lelke, hogy azután a pokol házában, az ivás előrehaladottabb stádiumában az Istent káromolja.

A legbrillánsabb példát Anglia nyújtja e nemben, hol az illetékes tényezők nem reális, hanem a legideálisabb szempontból fogták föl nemzetük előrehaladásának kérdését s vasárnapra valamennyi szeszes italt árusító üzleteket csukva tartják, hogy a nép e napot áhítatban, testet, lelket, szellemet nemesítő, hasznos, önértet fejlesztő dologgal töltsse.

Nálunk, hol az alkohol oly nagy pusztításokat végez, hol oly rettenetes nyavalya, elremitő kórság megteremtője, kétszeresen oda kellene hatni, hogy eltekintve az azzal járó veszteségektől, a nép, a jövő nemzedék érdekében kötelezőleg kimondanak a vasárnapi munkaszünetet az összes italmérőkre.

E nélkül, hasztalan állítunk fel népkönyvtárakat, hiába osztogatunk szét népszerű könyveket, kalendáriumokat. Mig nyitva lesz egy-korcsma vasárnapra, a falu, város népe, összegyűl ott és

megindul a végnélküli kvaterkázás, mely csaknem mindannyiszor tragikusan végződik. Politizálás közben nézeltérések merülnek föl, s végeredményképen néhány fej be van verve. Sok más egyéb dolog, a mit itt hosszú volna felsorolni, mind a mellett tanuskodik, hogy egyáltalán hátrányos, káros és erkölcstelen a vasárnapot megadni az italmérőknek.

Az a nézetünk, hogy még nagyon hosszú idő fog leperegni, míg nálunk ez irányban valamelyes komoly törekvést látnak majd dédunokáink dédunokái; addig azonban érzük be a reménység édes semmijével, hogy a mit mi el nem érhetünk, azt a jövő nemzedék fogja majd élvezni.

A gazdasági erő fejlesztése.

Gazdaságainkban megkülönböztetünk kis és nagybirtokot s mintegy kiegészítő, befejező része ezeknek a középbirtok. A kisbirtok tudvalevőleg a nagybirtokból nőtt ki, annak egyik egészséges hajtása, a mely a magyar parasztnak kenyeret és életet szolgáltat. A középbirtok már inkább a nagybirtok felé hajlik, még pedig a törvényhozás szabad elhatározásából, az urbériség eltörlésével. E nagy történelmi ákezió gazdasági okai ismeretesek. Célja volt a nemzeti erő gyarapítása, gazdasági életünk föllendítése, és kedvet erőt adni népünknek a munkálkodásra. A siker, melyet e művelettől vártunk teljes volt. Földmívelő népünk minden vérakozást kielégített, s a munka nyomába ugy anyagi, mint értelmi áldás következett.

A kisbirtokosság, mely primitív eszközeivel is, fejlődött, kialakult, de a nagybirtokosságot a válságos idők megingatták, megremegették. Az átmeneti bajok, külö-

T Á R C Z A.

Makaó Pista.

Írta: Papp Ferencz.

Elmúlik lassankint minden, megemészti az idő. Bomlik immár a vármegye is, maholnap csak emléke marad meg. Az a régi jó világ, amikor olyan keveset írtak a vármegyén s mégis jól volt minden, jobban volt, mint ma. Kivesznek, kipusztulnak az urambátyámok, Chamberlein bajuszú, redingótos urak váltják fel, akik nem hugomnak hívják a leánynépet, hanem magának titulálják s az r betűt nem ismerik. S azután, ha már öreg urak lesznek, akkor sem válnak urambátyámmá, hanem nagyságos urakká, királyi tanácsosokká tanács nélkül. Pénz is kevesebb volt akkor, de áldozatja sem volt annyi s mégis szivesebb volt a vendéglátás. — Minden vármegyének meg volt a maga érdekes alakja, ismerte aztán azt apraja, nagyja. Amolyan végzett urak, akiknek a dominiumból rendesen nem maradt egyéb, mint a visszaemlékezés. Aztán mindenik híres volt valamiről Egyik híres vadász volt, másik híres tánczos, vagy író s ezzel a jó tulajdonságával élt s ő nem tudta, hogy és miből, úgy, mint a mezők liloma. Hét vármegyére szóló hire volt Bárándi Pistának. Úgy hívta az egész Dunántúl. Mire deresedő fejével Isten jóvoltából kiérdemelte volna az István nevet, még sem lett azzá, mert akkor meg Makaó Pistának hívták. — Az egész Dunántúl senki sem tudott úgy kártyázni, mint ő, no de sokáig is tanulta s drágán is tanulta meg azt. Az öreg Bárándi Bálint keservesen összeszedett földjei s az anyjától maradt dominium volt a tandíj. Mikor az utolsó darab erdőt leltaltatta a bárándi Fischer, akkor is kártyázott az alvégi bérlőnél. El is doboltak aztán mindent, csupán két gethes pejre s egy Ferencz császárr

idejebeli batárra nem akadt vevő, hiába kiáltotta a végrehajtó, hogy harmadszor. Nem kellett a két pej a Fischer zsidónak sem, mivelhogy köztudomás szerint minden kocsma előtt megálltak. A két pejjel s a rozogó batárral ott ragadt a János kocsis, kapitulált megyei huszár, ő sem kellett senkinek. Mikor megtörtént az eset, Bárándi Pista befogatta a két pejt a batárba s a kocsiládát megtöltve jó bárándi kavicsosal, felesatoltatta a kocsis hátlárára s bejött a városba. Jó emberei váltig biztatgatták, hogy menjen a vármegyére, egy kis irnokság csak akad neki is. Elment volna Bárándi Pista, csak hogy nem igen értett a szállás íráshoz s még esküdt korában is csak akkor vett tollat a kezébe, ha váltót kellett aláírnia. Aztán meg éppen az volt a baj, hogy volt ő már esküdt is s a Makaó név is azóta ragadt rá. Híres volt akkor a Dunántúl a zsványokról, akik egy-éjjel a bárándi korcsmárost is kirabolták. A vármegye 4 pandúrral Bárándi Pistát küldte el zsványt fogni. De hát aztán úgy esett a dolog, hogy őt fogták el a zsványok, mivelhogy a pandurok, ki jobbra, ki balra futott. Aztán ott a nagy erdő mélyén unalmas lévén a világ, úgy szórakozott Bárándi Pista, hogy kártyázott a zsványokkal. Mikor lettek mulva rájuk törtek a pandurok, akkor is kártyázott s Bárándi Pista négy ász szorongatva a markában erősen zsörtölődött, hogy miért nem vártak már addig, míg vége lesz a pártinak. — Ettől kezdve hívták Makaó Pistának. — Sárga kamáslijában mindenütt ott volt, ahol egy kis vigasság készült, névnapot, családi eseményt senki sem tudott úgy, mint ő. Aztán ezer fufangot kitalált, hogy egy kis pénzhez jusson, mert hát hitelbe, meg hozomra nem kártyázik úr. Megesett biz az nem egyszer, hogy a kocsiládát akasztották le s nagy fontoskodva hagyták a vendéglősnél, egy kis foglalót kérve rá s erősen biztatva holmi aratással s lelkére kötve, hogy baja ne essék a lúdának, a vendéglős pedig a parádés szobájában őrizte a bárándi kavicsosal telt ládát. No de

ki is váltotta mindig Bárándi Pista. — Mikor Tisza-Eszlár után nagyban hajszolták a zsidókat, Veszprém körül támaszgatták a batárt a nagy sárban Bárándi Pista meg János kocsis. Rossz idő volt, nem akart kártyázni senki se. Egy vasnak sem volt ura Bárándi Pista s a kocsiláda is zálogban volt. Itt hallotta meg, hogy Kis-Cellbe huszárok csinálják a rendet. — Nossza, János, megyünk Cellbe, a huszár ur is kártyázik. — Öreg este lett, mikor a nagy vendéglő ajtaján belépett Bárándi Pista. A nagy ivóban teljes adjusztirungban ültek az asztal körül a huszártisztek s Szelesteyi Bandi, a kuszárkapitány, éppen akkor kavarta a kártyát — halomban volt a bankó az asztalon. — Bárándi Pista, mint az éhes farkas, ugrott az asztalhoz s kikapva duzzadt bugyellárisát, az asztalra vágta, a halom bankó közibe: Kártyát! — Szelestey Bandi oszt, Bárándi Pista taksál, az első kártyát száz forintért. A huszárok nagyot néztek, de mert jó kártya volt minden kézben, fizetett minden játékos. — Szelestey Bandi oda is szólt: Itt vesz a bugyelláris, Pista! — Ne gondold vele! A másik háromszáért! — kiáltott Bárándi. — De már ilyen bolondot a huszár nem tesz, kivált ha olyan híres kártyással játszik. Szelestey Bandin kívül mindegyik elült. Bárándi Pista tovább taksált, százakra megy a visszakinálás s végre is megugrik a kuszárkapitány. Bárándi Pista behuzza a kasszát két pirossal, Szelestey Bandit majd megöli a méreg, mert elült a három zölddel. — Bárándi Pista nagyúri mozdulattal kapta el a bankót s mintha mi sem történt volna, a zsidók veszedelméről tárgyalt s mert későre is járt az idő, köszönt és távozni készült. — Mikor az ajtóban volt, odakialt Szelestey Bandi: — Te Pista, itt hagytad a bugyellárist. — Tudom — felelt Bárándi Pista — de én már elolvastam a tartalmát, elviheted, ha akarod, olvasd el te is. — Szelestey Bandi kinyitja a piros bugyellárist s kihull belőle a „Hazai Ujság” legutóbbi száma, egyébképpenpedig — üres volt.

nésen a középbirtokra volt erős kihatással, a mely nem volt képes vele megküzdeni. A sok birtokcserében a gazdasági befektetésekre fölvett terhek, sokkal nagyobb szerepet játszottak, mintha azok megengedték volna azokat a személyi fényűzéseket, drága kedvteléseket, melyekről birtokosaink híresek voltak.

Egyedül a kötött birtokok és a latifundiumok voltak képesek diadalmasan ellenállani, e nagy átalakulásoknak, változásoknak.

Elképzelhető tehát, hogy mindaz, a mi a gazdasági életben hasznos és üdvös volt, azt az érdekközösségen alapuló munka teremtette meg. A nagybirtokok, a jobb művelési módzatokban jártak elől. Árgus szemmel vizsgálva minden újításra, a mely valahol fölütötte fejét, sietett azt beszerezni, hogy minél tökéletesebb eszközökkel álljon a küzdőtérré. A kisbirtokosság pedig a munkaerőt szolgáltatta, a mely híven követte azt az utat, mit amaz követésre tűzött ki elébe. Birtokeladásoknál az volt a legjobban fizető vállalkozó, bérbeadásoknál a legjobban fizető bérlő. A viszonyok tehát odáig fejlődtek, hogy a nagybirtok értéke és jövedelmezősége attól függött, hogy fizető képes és vállalkozó szellemű kisbirtokosok voltak-e nála érdekelve.

Azonban ennek a viszonyoknak is megvolt a maga fattyuhajtása. A kisbirtokosság t. i. erősen megszapordott, és nemkülönben ijesztően megszapordott a birtoktalan földműves nép, a mely elegendő és megfelelően fizetett munkát nem kaphatott. A helyzet mind élésebb, mind tarthatatlanabbá kezdett válni. Egyrészt a megfelelő munka nélkül maradt földműves nép panaszkodása, másrészt az agrárszocialisták dörgedezései következtében.

Az állam is nagyvégre odafordította tekintetét és orvosolni akarták e visszás állapotot. A sok javaslat közül még legtöbbet érőnek a telepítések, a parcellázások és a hitbizományoknak az ország határszélére való kiterjesztése és a földuzsora megfélekezése mutatkoznak.

De valljuk meg őszintén, hogy csak az utóbbi az, a mely az ügyön a legtöbbet lendíthetne, a mely a legjobban érvényesülhet. Az állami tepítések és parcellázások inkább a megyékben helyén valóak, ha bizonyos pontokon a kényszereladásra kerülő birtokokat az állam megvenné és betelepítené. De czekek az intézményeket csak is ama pontig szabad fejleszteni, a míg a magyar birtok állandóságát meg nem támadja, nem veszélyezteti, úgy, hogy a nép később fölléphessen olyan követelésekkel, a melyeknek teljesítése a jogrend megingatása nélkül teljesen lehetetlen.

Ha tehát nemzeti erőnket tovább akarjuk fejleszteni, akkor nyissunk nagyobb tért a földművelő nép önállósítására, saját kényerén való működésére, hogy a kisgazdák fiai a szülei vagyon szétforgácsolása nélkül is önálló gazdákká nőhessék ki magukat. Mert ezek a tűzhelyek alkotnák a magyarság erejét, csakis ennek a fejlődési procezsusnak a nyomába lépne teljes, zavartalan boldogság, megelégedés. És hogy ezt elérjük, hogy ez a gazdasági helyzet, állapot bekövetkezhessék, szükséges ismét nagybirtokosaink közreműködése. Nem felosztásról van itt szó, még csak egy olyan dologról sem, a mely a birtok tulajdonjogi tényét csak egy jottányival is megingathatná, avagy érintené.

Mi volna a nagybirtokosok feladata e művelésben?

Hogy a magybirtokot kisebb földműves családok által vállalt bérletekre adnák ki. Ezáltal a kisbirtokos parasztság szaporodásának megfelelő működési tért nyerne, ezáltal nagybirtokosaink jövedelmeiket újabb befektetések nélkül szaporíthatnák, szóval teljes harmónia állana fenn úgy a kis, mint a nagybirtokos között, mindegyikük nyerne vele, de legtöbbet a nemzeti lakosság és nemzeti jövedelem.

„Összállam“ és külön nyomor.

Az osztrák kereskedelmi és ipartestületek — a közelmúltban — látogatott és rendkívül fontos ülést tartottak abból az alkalomból, hogy elkészültek a küszöbön lévő kereskedelmi szerződések elkészítéséhez szükséges anyaggal.

Míg nálunk a politikai izgalmak mindent lekötve tartanak, addig a szomszédban már újabb szerződésekkel közelednek, nehogy készületlenül találja őket az az időpont, mikor a hullámok elsimulnak és a vihar lecsendesül.

Hamar fölismerték, hogy a világpolitikában most a gazdasági kérdések dominálnak, igyekeznek tehát megfelelni a követelményeknek és működésbe akarják hozni azt a malmot, a melyben nekik is meg nekünk is tiszta buzát, előnyös kereskedelmi szerződéseket, — fognak örölni.

Mindenekelőtt sietnek kijelenteni, hogy az eddigi szerződések hatása is kedvező volt Ausztriára; és általános kívánságuk, hogy mennél hosszabb szerződéseket kössenek úgy velünk, mint a külfölddel.

Utálnak továbbá az 1899 évi 30 t. cz. szakaszára melynek értelmében, ha a kiegyezés ez év végéig nem jön létre, a kereskedelmi szerződések csak 1907-ig köthetők.

Már pedig nálunk sokkal ziláltabb a politikai helyzet, minthogy csak sejthető is lehetne a kibontakozás időhatára. És ez az, a mely aggodalommal tölt el bennünket, mert ők sokkal udvariasabbak, minthogy egy-egy hazafias sóhajtl nem eresztenének el érettünk is ajkukról.

Azt meg pláne meg se róhatjuk, hogy a közös vámterületet ismét a nyakunkba akarják (és fogják is) aggatni, hivatkozva arra a közös érdekre, a mely mindkettőnk e gazdasági mentőszigetre hajt; és mindkét állam gazdasági tevékenysége törne meg, kerülne zátonyra, ha azt az összetákolt bárkát egyszer kettőbe takálnánk hasítani; gondolván, hogy mi egyedül is tudunk azon a tengeren evezni, a melyen eddig duettbe, taktusra vertük a lapátokat.

(Persze az ő német vezényszavukra.)

És, hogy e bárkaosztás be ne következzen, azt — remélik — sikerülni fog elérniök, még idő előtt és ez által a monarkiát és közgazdaságát nagy katasztrófától sikerül megmenteni.

Mert hiszen igaz, hogy kettőnknek együtt nagyobb az ereje, a képessége; de mikor a legjobb falat még is az ő szájukba kerül, s míg az ő pótrohuk napról-napra nő, addig minket az éhség gyötör, s visszafelődünk . . .

Pedig épp olyan erővel megyünk a küzdelemben, és így épp olyan jussunk is van a jobb falathoz, mint nekik.

Hát hiszen csak viseljük a jármot, legyen közös vámterület; és ha kérdjük, hogy mi lesz a magyar iparral, azt feleljük, hogy majd megnő, majd kifejlődik, addig pedig, hogy jobb létre ne szenderüljön, hát pártfogoljuk, szoptatjuk — a krajezáros gyűfák emlőin.

Körber császári és királyi miniszterelnök pedig tajtékozó dühvel fordult azok ellen, a kik a különválásról még csak mukkanni is mertek. Mondván egyik fél se engedje kezéből elrepülni a galambot, hogy a háztetőn lévő veréare vadásszon.

Ők a háztetőn csak verebet látnak, mi pedig jó kövér tuzokot; mert az ő kezükbe egy kövér galamb van, de mienkbe sajnos, nagyon is sovány, hiszen ők hizlalták nekünk.

Nem is hisz Körber abban, hogy az utolsó kiegyezésről van szó és azután a különválás elkerülhetetlen volna?

Gratuláltak neki azért, hogy Ausztria törvényes befolyását az „Össz-állam“-ban (?) erélylyel és határozottsággal képviselte.

Hja! Hja!

Mi pedig megesszük azt a sovány galambot, a mi ugvis egyetlen az „Össz-állam“-ban; s nehogy elejtsük a tuzokot, mert különben éhen halunk rajta, s aztán — vége lenne az összállamnak! . . .

UJDONSÁGOK.

Gyulafehérvár, 1903. november 5.

— **Püspök Ur névnapja.** Míg Majláth G. Károly erdélyi püspök ur magába szállva és Róma emlékeitől ihletten, távol székhelyétől lelkében erőt gyűjt és ezéleket tűz ki arra, hogy hiveit a hitben, az isteni félelemben és egyház iránt való hűségben miként tudná méginkább megerősíteni: addig a püspökét rajongó szeretettel tisztelő és becsülő hívek és mindazok, kikkel valaha a Püspök Ur szót váltott, idehaza minden alkalmat megtalálnak arra, hogy ragaszkodásuknak minél melegebb kifejezést adhassanak. Borromei szt. Károly napját a világért sem hanyagolták volna el s a hívek és a papság a szent mise alatt egyesítette imádságát püspöke jóllétéért és munkájának sikeréért. A szentmisét teljes segédlettel Fábián Sándor nagyprépost ur tartotta.

— **Főispáni látogatás.** Zeyk Dániel Alsófehérvármegye főispánja f. hó 3-án d. e. az alvinezi szolgabírói hivatal, délután pedig városunk tanácsát megvizsgálta s a hét órai vonattal haza utazott. A főispán ur városunk közigazgatásában az ügykezelést kifogástalanul találta és ezt kifejezte.

— **Halottak estéje és napja.** Közönségünk az idén is úgy mint mindig élénk részvétellel emlékezett meg halottjairól. Halottak napja előtt este az új és a

régi temetők mindenike ki volt világítva s azokat a közönség a járhatatlanságig megtöltötte. A régi temetőben Vass Albert dr. theol. tanár tartott megható beszédet és imádkozott a halottakért. A papnövendékek kara szépen összhangzó énekeket zengett. Halottak napján a szent misét Ujfalu József dr. apát ur mondotta, melyen sokan jelentek meg.

— **Az ifjúság Szent Imre ünnepélye.** A gyulafehérvári róm. kath. főgymnázium tanári kara és ifjúsága 1903. november hó 5-én d. e. 10 órakor Szt. Imre ünnepélyt rendezett, melyen nagy közönség jelent meg. Az ünnepélyen a következő műsort adták elő: 1. Jelszavunk, Vavrinceztől és Szt. Imre Himnus Hennigtől. Éneklő a főgimn. vegyeskara. 2. Ecce Homo. Irta Mindszenty Gedeon; szavalja Csáky Benjámin VIII. o. t. 3. Hegedű variációk, Beriottól. Előadja Petri Vilmos VII. o. t.. zongorán kíséri Resch L. Gy. 4. Alkalmi felolvasás. Tartja Kárpiss János főgymn. tanár. 5. Fantázia, Schumanntól. Zongorán előadja Grósz Romulus VI. o. t. 6. Melyik? . . . Irta Váradi Antal; szavalja Müller János IV. o. t. 7. Őszi rózsza. Műdal; szerzője Resch L. György. Éneklő a főgimn. vegyeskara. 8. Ünnepi hangulat. Induló; előadja a főgimn. zenekara. Hogy ez az ünnepély igen jól sikerült, azt ma már fölösleges is megemlítenünk. Sőt erősen kiemelhetjük azt a gyűjtő hazafias beszédet, melyet a beteggé lett Kárpiss tanár helyett Zlamál Ágoston tartott.

— **A muzeumok és könyvtárak országos felügyelősége** október 22-én tartott gyűlésében a gyulafehérvári muzeum rendezési költségeink fedezésére rendkívüli segélyt szavazott.

— **Menyegző.** Baruch Jenő helyben lakó polgártársunk Deutesh Jakab facseti lakos Ilonka leányával f. évi november 17-én déli 11 és fél órakor tartja esküvőjét a facseti izr. templomban.

— **Eljegyzés.** Bokor Sándor, a Bethlen-kollégium volt tornatanára, eljegyezte Mike Béla mi kir. pénzügyőri szemlélsz leányát.

— **Jelek.** A lapok szerint a katonai főhatóság el akarja rendelni, hogy Magyarország egész területén az egyes községek s törvényhatóságok által épített laktanyák magyar felirattal látandók el s a kinstáriakon magyar és német feliratok lesznek. A katona-könyveket magyarul állítják ki s a hatóságokkal a katonaság köteles magyarul levelezni.

— **Emlékünnep.** A reformáció emlékére ünnepet rendezett a Bethlen-kollégium tanárkara október 31-kén. A 174-ik dieséret után Zajzon János vallástanárra mondott vallásos bensőséggel telt szép imádságot. Emlékbeszédet Fogarasi Albert tanár mondott, melyben a reformáció okait és sokféle hatását fejtegette. Alkalmi költeményeket szavaltak Enyedí Jenő VIII. g. o. és Csongvay Ferencz IV. o. kép. Énekeltek a különféle énekkarok; leghatásosabban a vegyes-kar adta elő Rákóczi imáját.

— **Áthelyezés.** A m. kir. földművelésügyi miniszter Grósz József esikszentmártoni m. kir. állatorvost Magyarigenbe és Patak Manó magyarigeni napi díjas állatorvost Csikszentmártonba helyezte át.

— **A miriszlói csata emlékére.** A miriszlói áll. elemi iskola tanítója Kiss Elek, a napokban kedves kis ünnepélyt rendezett a miriszlói csata emlékoszlopánál, ugyanis leány- és fiu-növendékekből álló kis csapatával, körülállva az emlékoszlopot, elénekellette a himnusz, maga pedig néhány szóval megemlékezett az emlékoszlop jelentőségéről.

— **Gazdasági bank Nagyenyeden.** Október 28-án délelőtt 11 órakor 54 részvényes jelenlétében alakult meg az új bank Nagyenyeden Az alakuló közgyűlés megvitatta és megállapította az alapszabályzatot. Megválasztotta a vezérigazgatót 10 évre Horváth Pál személyében a felolvasott és elfogadott szerződés alapján. Az igazgatóság tagjai lettek: Dondon V. József, Felszeghy Sándor, Fogarasi Béla, Kemény Simon báró, Kovács József, Szaniszló Albert dr., Zeyk Dániel, Zeyk Kálmán. A felügyelő bizottság tagjaivá választattak egy évre: Balla Béla, Bartha Zsigmond, Orbai Lajos, Osztián Viktor, Vincenzi Károly. A bank működését 1904. jan. 1-én kezdi meg.

— **Róm. kath. templom Balászfalván.** Balászfalva községnek 283 magyar róm. kath. hívője van, kiknek eddig nem volt templomuk. Ezt a nagy hiányt érezvén lelkes emberek mozgalmat indítottak és gyűjtőleveket bocsátottak ki a nemes czél érdekében. Ez a czél hazafias szempontból is pártolást érdemel. Azért melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe.

— **Kísérletek, eredmények.** A meghűlésből eredő csúsz és köszvényes fájdalmak legkinzőbb megbetegedésnek nevezhetők már azért is, mert olykor egész évtizedekig tartó különféle gyógyítási kísérletek, sőt hírneves gyógyfürdők használata is eredménytelen marad.

Ezért mindenkinek fontos tudni, hogy létezik egy szer melyről minden kétséget kizárólag be van igazolva, hogy még oly betegek igen súlyos baját is meggyógyította, kik 10—15. év év óta teljesen eredménytelenül keresték a gyógyulást, sőt enyhülést sem tudtak találni. E szer a hirneves Zoltán-féle esuz kenőcs, a melyről ugy a bel-mint a külföldi kórházakban tett kísérletek alapján igen előkelő orvos-tanárok, valamint sok ezer gyógyult elismerő irata is bizonyja, hogy hatásban felülmuhatatlan. Üvegje 2 korona Zoltán Béla gyógyszerárában, Budapest, Szabadságtér.

— **Kincs a földben.** Biharmegyében az élesdi járásban olyan új érczet fedeztek fel, amilyen Ausztria-Magyarország területén még nem volt ismeretes: Alumínium érczet. Akolozsvári vegykísérleti állomás, a Ganz-gyár metalurgiai osztálya, a selmeczbányai akadémia vegytani profeszora vizsgálták meg az ércet s együttesen rájöttek, hogy a jádvölgyi alumíniumércz az eddig ismert összes érczek közt legnagyobb % alumíniumot tartalmazza, következöleg, ha az állam alumínium gyárát állitna föl, mire a vidék, vizerejénél s a remecz-jádvölgyi vasutjánál fogva csak amugy kínálkozik, a világ összes gyárainál olesöbban állithatná elő az alumíniumot s hatalmas exportra tenne szert.

— **Ökrök helyett emberek.** A kolozsvári piacra a vidék termelői veteményeiket szarvasmarhák-kal viszik a város határáig s mivel zárlat van, kénytelenek a határon kifogni állataikat s 4—5 gazda fogózik bele a szekérbe s vontatja be csöpögő verejtékkel az árupiacra terményét. Az állategészségügyi védelem ujabban az ostobaságig tulságba megy. Ragályos betegség miatt az iskolák bezárását alig engedik s az állatvédelem miatt az embereket igazán állatokká kényszerítik lealjasodni! Találják módját segíteni a tarthatatlan állapoton.

— **Neveljünk kerti munkásokat.** Az erdély-részi kertészeti egyesület kérést adott be a törvényhatóság utján a földmivelési miniszterhez, hogy Kolozsvárt állami kerti munkás nevelő intézetet állittasson fel. Az alkalomból Kolozsvárt mozgalom indult meg földmivelés iskola létesítésére is. Tényleg az összes európai államokban a földmivelési miniszterium hatalmasabb aetiőt fejt ki, mint nálunk, agrikultur államban, minek egyik különös jele az is, hogy a szőlőbirtokosokban meg volna a hajlandóság a szőlők helyreállítására, de nincsenek ahhoz értő munkások elegendő számmal.

— **Irtóztatos tűz.** K. vidéki városban nemrég egy szeszgyáros háza kigyuladt. A tűzoltóság tilalma dacára a tulajdonos bérohan a veszélyes tűzbe, hogy pénzesládáját megmentse. A hatalmas lángok és a türhetetlen füst azonban nem engedték, hogy a kétségbeesett ember a ház hátsó részében levő lakószobájába behatolhasson. Vissza kell térnie és már-már ingadozik alatta a roskadó épület, midön szerencséjére, kapaszkodás közben megakad az ajtóra szögezett levélszekrényben, melyet kezében göresösen tartva, lezuhan a földre. Az irtóztatos tűz egész vagyonát elhamvasztotta s nem maradt egyebe, mint az a pár értéktelen üzleti levél, mely a levélszekrényben volt és köztük Török A. és Tsa bankház, — Budapest, VI., Teréz-körut 46. sz. — levele, mely egy megújítási sorsjegyet tartalmazott, még alig tért magához az óriási csapás hatása alól, midön azon kellemes hírt hozta a tűz által szerencsétlenné tett és tönkrement gyároshoz a tűvirő, hogy a furesa módon megmentett sorsjegy megnyerte a 600.000 koronás nagy jutalmat.

— **Állategészségügyi kimutatás** a ragadós állati betegségek állásáról 1903 október hó 28-án. Alsófehérmegyében. Lépfene: balázsfalvi j. Buzásbocsárd; Ragadós száj- és körömfájás: balázsfalvi j. Balázsfalva város, Buzásbocsárd, Csufud, Karácsonfalva, Monora, Obrázsa, Székás, Tóhát, Tűr; kisenyedi j. Gergelyfája; magyarigeni j. Gáldtő, Gaurény, Magyarigen, Sárd Tótfalud; marosujvári j. Batizháza, Csongva, Landor, Magyarcesztve, Nagylak, Oláhszilvás; nagyenyedi j. Aszonynépe, Csombord, Diód, Felenyed, Fugad, Háperton, Kisakna, Magyarbagó, Magyarbecze, Magyarlapád, Oláhaphida, Oláhrákos, Ponor, Tompaháza, Vadverem; verespataki j. Bucsum, Muska, Szohodol; Nagyenyed v. Sertésorhász: magyarigeni j. Sárd; Sertésvész: nagyenyedi j. Alsóorbó.

— **Állatforgalmi tilalom.** A sertésvésznek Ausztriába történt behurcolása miatt a sertéseknek Ausztriába való behozatala jelenleg az alsófehérmegyei alvinczi, balázsfalvi, magyarigeni és nagyenyedi járásból valamint Gyulafehérvár és Nagyenyed r. t. városokból tilos. Ellenben az osztrák belügyi miniszternek csak kü-

lön adott engedélyével a következő községekből lehet átlatokat szátlítani Ausztriába a ragadós száj és körömfájás miatt: az alvinczi járásban: Berve, Henningfalva, Limba, Marosesüged, Oláhdálya, Poklos, Sospatak; balázsfalvi járásban: Balázsfalvafalu, Balázsfalvaváros, Csufud, Karácsonfalva, Monora, Obrázsa, Székás, Tóhát; kisenyedi járásban: Gergelyfája, Kútfalva, Oláhgyirbó; a magyarigeni járásban: Gáldtő, Koslárd, Magyarigen, Sárd, Tótfalud; a marosujvári járásban: Batizháza, Csongva, Landor, Magyarcesztve, Oláhszilvás; a nagyenyedi járásban: Asszonynépe, Csombord, Felenyed, Fugad, Háperton, Kisakna, Magyarbagó, Magyarbecze, Magyarlapád, Muzsina, Nyírmező, Oláhrákos, Ponor, Tompaháza, Vadverem, Nagyenyed r. t. város; verespataki járásban: Bucsum, Muska, Szohodol.

I R O D A L O M.

* *A pozitivismus.* Annak a böleselmi iránynak, a mely lassanként az egész társadalmi és tudományos életet hatalmába ejtette, megalapítója Conte Ágoston, a ki a tudomány esalhatatlanságában hisz és azt tartja a társadalom és állam legfőbb birájának és az emberi boldogság és jólét megalapítójának. Matematkus volta alkalmassá tette őt a szigorú következtésre. A fejlődés elvének alapján áll s teológiai, metafizikai és positiv, vagyis szorosan vett tudományos korszakot különböztetett meg az emberiség fejlődésében. Ez utolsónak más-sal, mint tényekkel számolni nem szabad. Ebből következik, hogy a végső okok kutatása nem lehet a tudomány feladata. Az emberiség fejlődése abban áll, hogy az ember felülkerekedik az állaton. E munkát a társadalom végzi, a társadalom tehát fölötte áll az egyén akarátának és érdekének. A társadalom iránti kötelezett-ségeket a nevelés fejleszti az emberben. Legfőbb ezek közt az altruizmus. Comte ezt a tisztán tudományos alapon álló társadalmat mégis vallásos módon akarja megalapítani. Hívei valóságos szektát alkottak. A Comte-féle tan egészben véve igen komoly és figyelemre méltó kísérlet a tudományok 1840 körüli állapotának összefoglalására, de mégis, ha alapelvét igaznak fogadjuk is el, a tannak magának változnia kell abban a mértékben, a mint a tudomány előrehalad.. Comte Ágostonról szól a Nagy Képes Világtörténet most megjelent 198. füzete. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marezei Henrik, egyetemi tanár, ki egyuttal a kötet írója is. Egy-egy gazdagon illusztrált kötet ára diszes félbörkötésben 16 korona; füzetenként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapest. VIII., Üllői-út 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés utján, havi részletfizetésre is.

* *Mit ígér és mit ad a szocziáldemokrácia.* Irta: Nagy János. A Magyar Nép Könyvtára XI. kötete. Budapest. Kiadja a Szent-István-Társulat 1903. 80 I. Most, hogy a szocziáldemokraták mindenfelé terjesztik vallásellenes irataikat, nagyon időszerű gondolat volt a magyar nép számára ezt a füzetet kiadni, mely népszerű és világos előadásban ezüfolatát adja azoknak a esübitő ígéreteknek, melyekkel a szocziáldemokraták a falusi nép között is híveket iparkodnak szerezni. Az egyes szakaszok címfüliratai elég tájékozást adnak a műnek tartalmáról. Ezek így hangzanak: Osszszuk föl a földeket! A szocziálista földi mennyország. Milyen lesz a szocziálista paradicsom a valóságban? A szocziálista államban mindenki egyformán fog dolgozni. A munkafülosztás. Kell-e felsöbbség? Hogyan válik be a szocziálizmus a valóságban? Mi által lehet az igazi testvériséget megvalósítani? Kik csinálják a szocziáldemokráciát? Mi ezülből csinálják a szocziálizmust? A szocziálisták fegyverei. Szavak és tettek. Milyen a szocziálista szabadság? Szocziálista elvek és programok. Lehet-e a vallás magánügy? Vegyük el a papok vagyonát! Hol a baj? Hol az orvos-ság? Mint e tartalomjegyzékből kitünik, a könyveske egész kis antiszocziálista káté, mely röviden, megadja a feleletet a szocziálista vezérek rendes slágerjaira és betekintést engen abba a rágalmak mühelyében, melyben a szocziálista agitátorok fegyverei készülnek. A vidéken, hol a nép hívő keresztény, a szocziálisták, legalább eleinte, Krisztus követőinek adják ki magukat, ezekről a báránybőrben járó farkasokról e mü alaposan lerántja a leplet. Előszót a mühöz dr. Giesswein Sándor, a Szent-István-Társulat alelnöke írt, melyben, kilátásbe helyezi,

hogy a Szent-István-Társulat a magyar nép számára és a kath. hit védelmére hasonló irányu könyveket fog kiadni. Ára a kartonba füözött és esinosan kiállított műnek 30 fillér. Ezen időszerű művet minél tömegesebb terjeszthetése érdekében, a kiadó Szent-István-Társulat a következő áron szállítja: 25 példány 7 K. 50 f. helyett 6 K.; 50 példány 15 K. helyett 10 K.; 100 példány 30 K. helyett 16 K. A küldés portómentesen történik. Megrendelhető a Szent-István-Társulat könyvkiadóhivatalában, (Budapest, VIII. Szentkirályi-uteza 28.)

* *Felhívás Magyarország poétáihoz.* Gelléri és Székely budapesti czég kiadásában karácsonyra nagy-szabású diszmű fog megjelenni „Költők Lugasa“ czim-mel. A mü ezülja, hogy a kevésbbé ismert költöket is bemutatssa a közönségnek, természetesen szigoruan megválogatva a közlendő költői termékeket, hogy az olvasó közönség ne csak asztaldisznek tekintse ezt a könyvet, hanem igaz élvezettel forgassa lapjait. A kiadó czég, a mely egyike a főváros legjobb nevü nyomdatulajdonosainak és ebben a vállalkozásában jeles irodalmi eröktől támogattatik, kik a beérkező költeményeket szakértően megbírálják. — ez úton is felszülitja a magyar versirő poétákat, hogy néhány szebb költeményüket küldjék be hozzá (Budapest, VII., Kerepesi-út 34.) megbíralás és közlés végett.

* *Megjelent* a „Magyar Tudományos akadémia“ könyvkiadó hivatalában még kapható akadémiai kiadványok jegyzéke.

* *A régi és valódi „Erdélyi naptár.“* Megjelent a „Közhasznu Erdélyi Képes Naptár“ az 1904-ik szökő évre, 45-dik évfolyam különös tekintettel a vásárok hibátlan kiadására. Kolozsvár, Stein János m. kir egyetemi könyvkereskedése. A minden tekintetben részletes naptári részen kívül vannak benne névnapmutató táblák, hasznos és mulattató olansmányok versben és prózában, bélyeg-mutató, vadászati és halászati tilalmi napokat mutató és kamatszámítási táblázatok.

Sz. 5778—1903. tlkvi.

Arverési hirdetmény kivonat.

A gyulafehérvári kir. törvszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a gyulafehérvári takarékpénztár mint részvénytársaság végrehajtónak Zudor Jakab alvinczi lakos végrehajtást szenvedő ellen 2951 korona tökekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében az alvinczi 1854 sz. tljkvben A + 1. 2. 3. rendszámú ingatlanokra egyenként és összesen 2881 K. becsárban az árverést elrendelte, és hogy a fenn megjelölt ingatlanok **1903. évi november hó 23-án** d. e. 9 órakor Alvincz községházánál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Árverezni szüandékozők tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. tez. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ában kijelölt övadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy annak az 1881. LX. tez. 170 §-a értelmében a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvszék telekkvi hatósága.

Gyulafehérvárt 1903. évi október hó 1-én.

A kivonat hitelességét igazolja:

Bohuezky János kir. tlkvi kiadó.

Sz. 7289—1903. telekkvi.

Arverési hirdetmény kivonat.

A gyulafehérvári kir. törvszék mint telekkvi hatóság közhírré teszi, hogy a „Szelistyei takarékpénztár szövetkezet“ végrehajtónak Arsu Filimon vingárdi lakos végrehajtást szenvedő ellen 440 korona tökekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a vingárdi 11 számú tljkvben A + 1—7, 10, 12—14, 17, 18, rdszám alatti ingatlanokra összesen 1251 korona becsárban az árverést elrendelte, és hogy a fenn megjelölt ingatlanok az **1903. évi január hó 4-én** d. e. 9 órakor Vingárd községházánál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szüandékozők tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. tez. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt övadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881. LX. tez. 170. §. értelmében a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvszék telekkvi hatósága.

Gyulafehérvárt, 1903 évi oktober hó 9-én.

A kivonat hitelességét igazolja:

Bohuezky János kir. tlkvi kiadó.

KLEIN DÁVID

úri szabó, megnagyobbított üzletét az **Európa szálloda mellett** (Glück-féle házban) megnyitotta. Elvállal bármely igénynek megfelelő legdivatosabb **uri ruhák** készítését. Nevezetesen **szalon ruhákat, divatos öltönyöket, téli és tavaszi fel-sőket** legszebb kivitelben, valamint minden szakmába vágó munkálatokat **jutányos árban és előnyös feltételek mellett.** Raktáron tart állandó készletben és gazdag választékban **legujabb divat szerinti ruhaszöveteket.**

Sz. 5445—1903. tlkvi.

Arverési hirdetmény kivonat.

A gyulafehérvári kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Patitia Rubin gyulafehérvári lakos végrehajthatónak Muntyán Nchita vingárdi lakos végrehajtást szenvedő ellen 165 korona tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a vingárdi 180. számú telekjegyzőkönyvben A + 1, 11, 12, 14, 19, 21 és 22 rendszám alatti ingatlanok $\frac{1}{2}$ részére összesen 1294 korona becsárban az árverést elrendelte, és hogy a fenn megjelölt ingatlanok **1903. évi november 25-én** délelőtt 9 órakor Vingárd községházánál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10% készpénzben, vagy az 1881. LX. tez. 102. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy annak az 1881. LX. tez. 170. §-a értelmében a bíróságnál történt elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék telekkönyvi hatósága.

Gyulafehérvárt, 1903. évi szeptember hó 16-án.

A kivonat hitelességét igazolja

Muntyán Miklós, kir. tlkvi kiadó.

Sz. 660—1903. végrh.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tez. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az abrudbányai kir. járásbíróságnak 1902 évi V. 4191/4 számú végzése következtében dr. Pop Lőrincz ügyvéd által képviselt Auraria pénztár javára Zsurka Juon és társai abrudfalvi ellen 200 kor. s jár. erejéig 1902. évi decz. hó 13-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján alapfoglalt és 662 korra becsült következő ingóságok, u. m.: Zsurka Nicolae Bardánul 2 ökör, 1 tehén, 2 borju, 5 kazal széna, 2 szekér, Zsurka Josifnál 2 kazal széna, 1 tehén, 2 borju, 2 juh nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az abrudbányai kir. bíróság 1903 évi V. 796/17 számú végzése folytán 200 kor. tőkekövetelés, ennek 1898 évi máj. hó 18 napjától járó 6% kamatai, $\frac{1}{4}$ % váltódíj és eddig összesen 110 kor. 60 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig alperesek lakásán Abrudfalva-Csűrűleásán leendő eszközésére **1903. évi november hó 12-ik** napjának d. e. 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozik ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. tez. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Abrudbányán 1903. évi október hó 24-én.

Szabó Dénes kir. bir. végrehajtó.

Sz. 7288—1903. telekkvi.

Arverési hirdetmény kivonat.

A gyulafehérvári kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a „szelistyei takarékpénztár szövetkezet“ végrehajthatónak Cuteán Joan lui Izidor kutfalvi lakos végrehajtást szenvedő ellen 93 korona tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a kutfalvi 108 számú telekjegyzőkönyvben A + 1—17 rdszámú ingatlanokra 1896 korona becsárban az árverést elrendelte, és hogy a fenn megjelölt ingatlanok **1903. évi deczember hó 29-én** d. e. 10 órakor Kutfalva községházánál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. tez. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881. LX. tez. 170 §. értelmében a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék telekkvi hatósága.

Gyulafehérvárt, 1903 évi október hó 20-án.

A kivonat hitelességét igazolja:

Bohuezky János kir. telekkvi kiadó.

Sz. 605—1903 b. v.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. év LX. tez. 102. §. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a gyulafehérvári kir. járásbíróság 1900 V. 469 számú kiküldő végzése által szászsebesi Bojitia János ügyvéd által képviselt kelnekí Rehoveán Vaszilie végrehajtató javára kutfalvi Biszka Josif és társa ellen 187 K. 32 f. tőke, ennek 1899 év november hó 25-ik napjától számítandó $\frac{5}{10}$ % kamatai és egyéb törvényes járulékai követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag 1900 VIII/16 lefoglalt és 860 K. becsült Biszka Josifnál 1 tehén, szopó borjuval, 2 malacz, 1 ökörszekér és 1 lőszekér, és Nisztor Szevásztian lui Georgnál 50 drb. berbécsből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a V. 1124/6—1903 sz. kiküldést rendelő végzés folytán helyszínen vagyis Kutfalva községben Biszka Josif és társa alperesek lakása előtt leendő eszközésére **1903-ik év november hó 14-ik** napján

nak d. e. 11 órája újból határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozik ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. tez. 107 §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladatni fognak.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldőtnél vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni, mivel különben joguk nem fog tekintetbe vétetni.

A törvényes határidő ezen hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Az elárverezendő ingóságok vételára 1881. évi LX. tez. 108 §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Gyulafehérvárt, 1903-ik év október hó 28-án.

Csia Lázár kir. bir. végrehajtó.

Ss. 776—1903.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szelistyei kir. járásbíróságnak 1902. évi Sp. 345/3 számú végzése következtében Dr. Leményi Lívius nagyszabeni ügyvéd által képviselt a szelistyei takarékpénztár javára kutfalvi Fleseriu Ilie és társai ellen 830 K. s járulékai erejéig 1902. évi október hó 8-án foganatosított biztosítási végrehajtás útján lefoglalt és 1073 koronára becsült ingóságok, u. m.: széna, kukoricza, 4 tehén, malaczok, szekerek, 1 borjú stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a gyulafehérvári kir. járásbíróság 1903. évi V 1279 számú végzése folytán 830 kor. tőkekövetelés, ennek 1899. évi június hó 1 napjától járó 8% kamatai, és eddig összesen 166 kor. 32 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Kutfalván leendő eszközésére **1903. évi november hó 20-ik napjának** délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozik ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alól is, el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Gyulafehérvárt, 1903. évi okt. hó 24. napján.

Papp Károly kir. bir. végrehajtó.

Sz. 710—1903. bir. végr.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. év LX. t. cz. 102. §. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a gyulafehérvári kir. járásbírósági 1902. Sp. I. 1570/4 számú kiküldő végzése által dévai Nuszbaum Adolf végrehajtató javára gyfahérvári Kohn Eliász ellen 95 kor. tőke és egyéb törvényes járulékai követelés erejéig elrendelt

kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag le és felül foglalt és 3149 koronára becsült házi butorok és bolti áruk-ból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a V. 1214/1903. sz. kiküldést rendelő végzés folytán helyszínen vagyis Gyulafehérvárt alperes lakásán leendő eszközésére **1903. évi november hó 16-ik** napjának délután 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozik ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladatni fognak.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldőtnél vagy írásban beadni vagy pedig szóval bejelenteni, mivel különben joguk nem fog tekintetben vétetni.

A törvényes határidő ezen hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Az elárverezendő ingóságok vételára 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Gyulafehérvárt, 1903. év okt. 25-ik napján.

Hajós István kir. bir. végrehajtó.

Sz. 7407—1903. tlkvi.

Arverési hirdetmény kivonat.

A gyulafehérvári kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Concordia kereskedelmi részvénytársaság végrehajthatónak Grozav Juon végrehajtást szenvedő ellen 393 korona tőke követelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a springi 805 számú tljkönyvben A + 4 és 5 rendsz. ingatlanok összesen 2306 korona becsárban az árverést elrendelte, és hogy a fenn megjelölt ingatlanok **1903. évi november hó 6-án** d. e. 9 órakor Spring községházánál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is elfog adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy annak az 1881 LX. t. cz. 170. § értelmében a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltató.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatósága.

Gyulafehérvárt, 1903. évi augusztus hó.

A kivonat hitelességét igazolja

Bohuezky János kir. tlkvi. kiadó.

EPILEPSIA

A ki eskóiban vagy göresök s más ideges bántalmakban szenved, kérjen felvilágosítást ezen bajok megszüntetéséről. A bő magyarázatokkal szolgáló füzet (brosúr) kapható ingyen és bármintve a következő ezimen: **Schwaben Apotheke Frankfurt a. M.**

A PESTI NAPLÓ KARÁCSONYI AJÁNDÉKA

A

VÖRÖSMARTY-ALBUM

A Pesti Napló, amely eddigelé az **Ember tragédiáját**, **Arany János balladáit** Zichy Mihály illusztrációival — **Katona József Bánk bán-ját**, a **Himfy-Albumot** — a **Költők-Albumát** — tavaly a remek kiviteli **Zichy-Albumot** stb. adta olvasóinak a könyvpiacraon általános feltűnést keltő kiállításban, az idén eddigi kiadványait felülmúló fénytel és pompával **aranyvásznon kemény kötésben a**

VÖRÖSMARTY-ALBUMOT

fogja olvasóinak karácsonyi ajándéku adni.

A **Vörösmarty-Album** a **Zichy-Album**nál is diszesebb kiállításban nagykvart alakban fog megjelenni. Magában foglalja a költő életrajzát. **Csongor és Tündét** Vörösmartynak a kedves drámai költeményét, a **Szózatot**, a **Vén. özigányt**, **Szép Ilonkát** és **Vörösmartynak** legkiválóbb költői alkotásait kiváló művészek eredeti festményeivel és rajzaival 20 műmellékletben és számos szövegbe nyomott képpel és illusztrációval. A **Vörösmarty-Album** műmellékleteit a legjelesebb magyar festőművészek készítik. Mandanniyuk élén ott van **Székely Bertalan**, a legnagyobb magyar történeti festő, aki a **Toldi** című költeményt illusztrálja. Körtárs és barátja **Madarász Viktor** a **Salamon** című költeményhez készít festményt. A két nagy historia fesőhöz a következő elsőrendű magyar művészek sorakoznak: **Bihari Sándor**, **Fényes Adolf**, **Ferenczy Károly**, **Kémény Jenő**, **Kernstock Károly**, **Krenner (Tordos) V.**, **Magyar Mannheimer Gusztáv**, **Nagy Sándor**, **Radóné Hirsch Nelli**. Ezenkívül számos kisebb illusztráció díszíti majd a **Vörösmarty-Albumot**, amelyek egész sor kiváló magyar festő művészetét fogák a **Vörösmarty-Album** keretében bemutatni. A valóban remek kiviteli műlapokeak egy része gyönyörű színnyomású lesz, amilyen eddig alig jelent magyar dísműben. A **Vörösmarty-Albumot** megszerezhetik mindazok, a kik a **Pesti Naplóra**

1. egyszerre egy **egész évre** előfizetnek,
2. akik **félfévre** fizetnek elő és kötelezettséget vállálnak, hogy egy további félféven át előfizetőink lesznek.

3. akik egy **negyedévre** fizetnek elő és további háromnegyed éven át való előfizetésre kötelezettségei vállálnak, azok a második évnegyedre szóló előfizetés beszoállítását után kapják meg a **Vörösmarty-Albumot**.

4. akik **havonta** pzetnek elő és egy egész évi előfizetésre kötelezettséget vállálnak, azok a hatodik havi előfizetés beküldése után fogják megkapni a **Vörösmarty-Albumot**.

Azon új előfizetőink, akik a **Zichy Mihály albumot**, az 1903. évre szóló előfizetés alapján, mint előlegezett ajándékot birják azok a **Vörösmarty Mihály albumot** csak ugy kapják meg, ha **egy további egész évre előfizetnek**, illetve a jelen négy pontban felsorolt előfizetési feltételek egyikének eleget tesznek

A **Pesti Napló** előfizetési ára: **Egész évre** 28 kor.; **félfévre** 14 kor.; **negyedévre** 7 kor.; egy óra 2 kor. 40 fil. Szerkesztőség és kiadóhivatala **Budapest VI. Andrassy-ut 27. sz. a. van.** Előfizetni minden hó 1-től és 15-től lehet.

A „Pesti Napló“ kiadóhivatala.

Sz. 577—1903 végé.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az abrubányai kir. járásbírósnak 1901. évi V. 174—1 számú végzése következtében Dr. Pop Lőrincz ügyvéd által képviselt Auraria takarékpénztár javára Barb János és társai mogosi ellen 1436 K. s jár. erejéig 1901 évi június 21-én foganatósított kielégítési végrehajtás útján alapfoglalt és 1721 koronára becsült következő ingóságok u. m.: Polhak Axenténél szarvas marhák, lovak, sertések és stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az abrubányai kir. járásbírósa 1903-ik évi V. 689—10 számú végzése folytán 1436 K. tőkekövetelés, ennek 1900 évi július hó 25. napjától járó 6% kamatai, váltódíj és eddig összesen 211 K. 10 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig alperes Polhak Axenténél megoson leendő eszközölésére 1903 évi november hó 19-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legelőbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Abrudbányán, 1903 évi október hó 24. napján Szabó Dénes kir. bir. végrehajtó.

Köhögésben szenvedők

vegyék a régen ismert és bevált köhögést csillapító és kellemes ízű

Kaiser-féle Mell-Caramella
czukorkákat.

2740 közj. hitelesített bizonyítványok tanuskodnak a bevált biztos eredményről, melyek szerint a Kaiser-féle mellezcukorkák használata köhögést, rekedtséget, náthát és nyálkaságot megszüntetett. Csak az valódi, melynek külseje „három fenyő” védjeggyel van ellátva.

Csomagok 20 és 40 fillérért kaphatók: **Storfer Leó** gyógyszer-tárában Gyulafehérvárt.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.

Horgony - Pain - Expeller

egy régi kipróbált háziszor, amely már több mint 34 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvény, csúszl és meghűléseknél.

Intés. Silányabb utazatok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” czéjgyezéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszer-tárban kapható. Főraktár: **Török József**, gyógyszerésznél Budapesten.

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

Keil-lakk

legkiválóbb mázoló-szor puha padló számára.
Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára
Keil-féle fehér „Glaser” fénymáz 45 kr.
Keil-féle arany-fénymáz képkerteknek 20 kr.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

J. B. Misselbacher sen. czégnél
Gyulafehérváron.

Amerika.

Indulás Havreből minden szombaton a

Franczia hajóvonattal.

Jó és gyors közlekedés, kitűnő ellátás bor, és likörrel együtt. Bővebb tájékozást ad ingyen és bérmentve a

Französische Linie
Wien, IV. Weyringergasse 3.

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger-mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadoz 50 fill. Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR”

GYÓGYSZERTÁR. Budapest, VI., Váci-körút 17.

KAPHATÓ GYULAFEHÉRVÁRT: Fröhlich Gy., Nagy Endre, Storfer Leó gyógyszer-táraikba.

N-ENYEDEN: Kovács Ú. József, Papp János gyógyszerészeknél.

Éljen!

Egger mellpasztilla
csakhamar meggyógyított.

Kiváló szerencse Töröknél!
Felülmulhatatlanul

kedvez főáruadánknak a szerencse. Rövid idő alatt 12 millió korona nyerménynél többet fizettünk nagyrabecsült vevőinknek; csak a legutóbbi 5 hónapban a

3 legnagyobb nyereményt és pedig:

a **605.000** koronás nagy jutalmat az 57080. sz. sorsjegyre,
a **100.000** „ főnyereményt a 74366. „ „
a **90.000** „ „ a 109780. „ „

és ezenkívül még egyéb sok nagy nyereményt.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legerőteljesebb osztálysorsjátékában vegyen részt. — A most következő magy. kir. szabadalmazott 13. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény

jut és összesen egy hatalmas összeget.

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatti.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000,
1 à 200.000, 2 à 100.000, 1 à 90.000, 2 à 80.000, 1 à 70.000, 2 à 60.000, 1 à 50.000,
1 à 40.000, 5 à 30.000, 3 à 25.000, 8 à 20.000,
8 à 15.000, 36 à 10.000 korona és még sok egyéb;
összesen 55.000 nyeremény és jutalom 14.459.000 korona összegben.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

$\frac{1}{8}$ eredeti sorsjegy frt —.75 vagy kor. 1.50; $\frac{1}{4}$ eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3.—
 $\frac{1}{2}$ „ „ „ 3.— „ „ 6.—; $\frac{1}{1}$ „ „ „ 6.— „ „ 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.
Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

folyó évi november hó 19-ig
bizalommal hozzáunk beküldeni.

TÖRÖK A. és TSA

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték üzlete.

Főáruadánk osztálysorsjáték üzletei:

Központ: Teréz-körút 46/a. I. fiók: Váci-körút 4/a.
II. fiók: Múzeum-körút 11/a. III. fiók: Erzsébet-körút 54/a.

Rendelőlevél levágandó. TÖRÖK A. és TÁRSA bankháza Budapest.

Kérem részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben { utánvételezni kérem
postautalvánnyal küldöm
mellékelem bankjegyekben (helyegekben). } A nem tetsző törlendő.

Pontos cím:

Hirdetmény.

Ezennel közhirrre tétetik, hogy miután a **Magyar Királyi Pénzügyminiszterium** ellenőrző közegei a Magyar Kir. Szab. Osztálysorsjáték **(XIII. sorsjáték)** I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak. — A **Magyar Királyi Pénzügyminiszterium** által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magyar Kir. Szab. Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.

Tizenharmadik Sorsjáték. **110,000** sorsjegy, **55,000** nyeremény.

Első osztály Betét 12 korona		Második osztály Betét 20 korona		Harmadik osztály Betét 32 korona		Hatodik osztály Betét 24 korona				
Huzás: 1903. november 19. és 20.		Huzás: 1903. decz. 16. és 17.		Huzás: 1904. jan. 12., 13. és 14.		Huzás 1904. márczius 23-tól április 20-ig.				
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben				
1 à	60000	1 à	70000	1 à	80000	KORONA				
1 à	20000	1 à	25000	1 à	30000	1.000,000				
1 à	10000	1 à	10000	1 à	20000	(Egy millió)				
1 à	5000	1 à	5000	1 à	15000	1 Jutal. Kor. nyer.	600000			
3 à 2000	6000	3 à 3000	9000	3 à 10000	30000	1 à	400000			
5 à 1000	5000	5 à 2000	10000	5 à 5000	25000	1 à	200000			
8 à 500	4000	8 à 1000	8000	8 à 2000	16000	1 à	100000			
30 à 300	9000	20 à 500	10000	10 à 1000	10000	1 à	80000			
100 à 100	10000	110 à 300	33000	120 à 500	60000	1 à	60000			
3350 à 40	134000	4350 à 80	348000	4850 à 180	630500	1 à	50000			
3500 nyer.	Korona 263000	4500 nyer.	Korona 528000	5000 à nyer.	Korona 916500	2 à	40000			
Negyedik osztály Betét 40 korona		Ötödik osztály Betét 32 korona		A melyik ezen 500 nyeremény közül utol- sónak húzatik ki, kapja a jutalmat.						
Huzás: 1904. február 9., 10. és 11.		Huzás: 1904. márczius 3. és 4.						1 à	100000	600000
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona					1 à	400000	400000
1 à	90000	1 à	100000					1 à	200000	200000
1 à	30000	1 à	30000					1 à	100000	100000
1 à	20000	1 à	20000					1 à	80000	80000
1 à	15000	1 à	15000					1 à	60000	60000
3 à 10000	30000	3 à 10000	30000					1 à	50000	50000
5 à 5000	25000	5 à 5000	25000					1 à	40000	40000
8 à 2000	16000	8 à 2000	16000					2 à	30000	60000
10 à 1000	10000	10 à 1000	10000					2 à	25000	50000
120 à 500	60000	120 à 500	60000					4 à	20000	80000
4850 à 170	824500	3850 à 200	770030					5 à	15000	75000
5000 nyeremény	Korona 1.120,500	4000 nyeremény	Korona 1.076,000	25 à	10000	250000				

Az I. osztály huzása **1903. november hó 19. és 20-án** tartatik meg. A huzások a **Magyar királyi állami ellenőrző hatóság** és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a Huzási teremben (IV., Eskü-tér, bejárat a Duna-utca felől. — Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

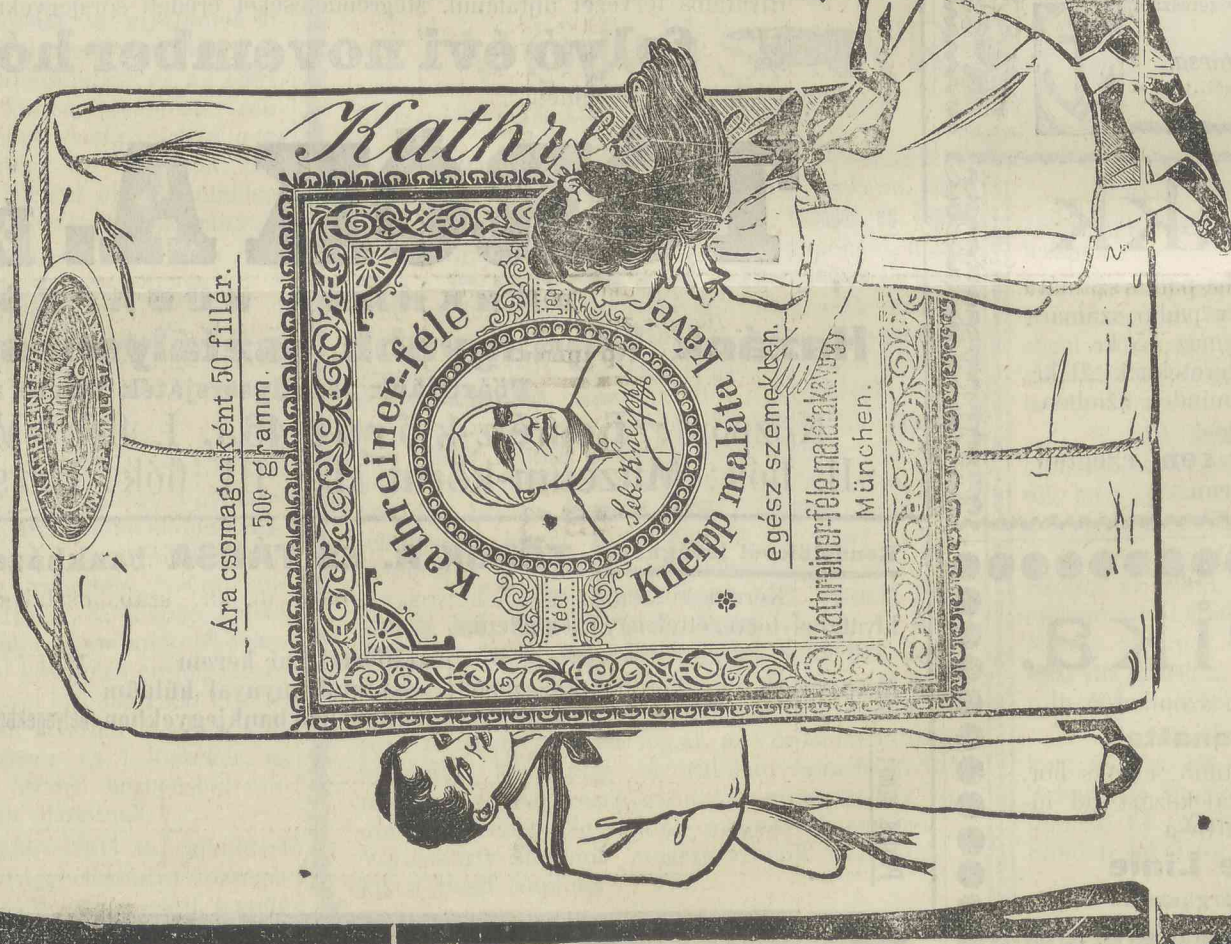
Budapest, 1903. évi október hó 25-én.

Magy. Kir. Szab.
Osztálysorsjáték Igazgatósága.
Lónyay. Hazay.

Minden háziasszony

tüdvőzőlhető, aki az egészség, takarékoság és jóízre való tekintetből a Kathrein-féle Kneipp-maláta kávéát használja.

Tiszteletteljes kérelem: A bevásárlásnál ne kérjétek egyszerűen »maláta kávéát«, hanem mindig határozottan — Kathrein-féle — Kneipp-maláta kávéát, s azt csakis az itt ábrázolt eredeti csomagokban fogadjátok el!

Kathrein-féle Kneipp-maláta kávé

Ára csomagonként 50 fillér.
500 gramm.

egész szemekben.
Kathrein-féle maláta kávé
München.

Aki egy csésze jó teát óhajt élvezni, kérje mindenütt a világ legjobb és legfinomabb teáját (s az az

Indra-tea,

mely Ceylonnak legfinomabb tea-
mely Ceylonnak, Indiának és Ceylonnak legfinomabb tea-
keveréke. — Valódi csak eredeti csomagolásban. Raktá-
rakat a hirdető táblák mutatják.

Helyben kizárólagosan ld. Misselbacher J. B. céggel kapható.

PÉNZT, SOK PÉNZT,

havonként 1000 koronáig kereshet mindenki tisztes-
ségesen minden szakismeret nélkül

Küldje be címét E. 955. jellege alatt a következő
cízímre: Annoncen-Abteilung des „Merkur“ Mannheim, Meerfeldstr.